

سفر وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی به امارات

مقدمه

پس از گذشت ۹ ماه از عادی‌سازی روابط رژیم صهیونیستی با امارات متحده عربی و عدم واکنش جدی کشورهای منطقه و جهان در قبال این رخداد، یائیر لاپید، وزیر امور خارجه کابینه جدید رژیم صهیونیستی در روز سه‌شنبه ۸ تیرماه (۲۹ ژوئن) وارد ابوظبی شد. وی که سفر خود را به امارات «تاریخی» عنوان داشته بود در همان روز نخست به افتتاح سفارت این رژیم در ابوظبی پرداخته و با ایراد سخنرانی در این مراسم بیان داشت که منطقه غرب آسیا خانه آنان است و به این منطقه آمده‌اند تا بمانند از این‌رو دیگر کشورهای منطقه را به گفتگو و صلح دعوت کرد. یائیر لاپید در این مراسم بنیامین نتانیاها را «معمار توافق ابراهیم» نامید که این امر حکایت از ادامه مسیر عادی‌سازی روابط توسط کابینه جدید رژیم صهیونیستی به ریاست نفتالی بنت دارد. لاپید در روز بعد نیز کنسولگری رژیم صهیونیستی در دبی را افتتاح کرد. وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی در این سفر به گفتگو با عبدالله بن زاید آل نهیان، همتای اماراتی خود پرداخت و از شرکت‌های فناوری رژیم صهیونیستی در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۰ دبی (EXPO 2020 DUBAI) بازدید کرد. سفر دو روزه یائیر لاپید به امارات متحده عربی حاوی نکات و ابعاد دیگری است که در این گزارش بدان پرداخته می‌شود.

معاونت مطالعات سیاسی

مشخصات گزارش

رهیافت تعاملات گام‌به‌گام

نخستین نکته مهم سفر یائیر لاپید به امارات متحده عربی این است که نشان داد ساختار رژیم صهیونیستی فارغ از آنکه چه کارگزاری در آن به ایفای نقش می‌پردازد، جهت تحقق راهبرد کلان تعامل با تمام کشورها، در ظاهر از رهیافت تعاملات گام‌به‌گام اقتصادی بهره می‌برد اما درحقیقت از همکاری‌های امنیتی آغاز می‌کند؛ بدین صورت که رژیم صهیونیستی در ابتدا به صورت پنهان با کشورهای هدف خود به همکاری‌های امنیتی می‌پردازد؛ پس از آن به صورت آشکار به همکاری‌های اقتصادی و سپس در عرصه سیاسی پرداخته و بعد به همکاری‌های آشکار امنیتی امتداد می‌دهد و به دنبال آن است تا این همکاری‌ها را در نهایت به عرصه نظامی منتهی کند. همکاری‌های سری رژیم صهیونیستی و امارات از سال ۲۰۰۳ و همکاری‌های آشکار آنان با ماهیت غالباً اقتصادی از سال ۲۰۰۹ آغاز شد اما در تاریخ ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۰ با امضای توافقنامه

شماره مسلسل:

۲۶۰۱۷۶۰۳

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۴/۲۷

«صلح ابراهیم» به صورت رسمی و قانونی و علنی وارد مرحله سیاسی و دیپلماتیک شد. اندکی پس از آن نیز خبرهایی مبنی بر همکاری‌های آشکار امنیتی این دو جهت جمع‌آوری اطلاعات از کشورهای همسایه منتشر شد. در ماه‌های اخیر نیز تحركات نظامی از سوی آنان در خلیج عدن و به صورت ویژه در جزیره سقطره یمن مشاهده شده است.^۱ این اقدام رژیم صهیونیستی رهیافتی گام‌به‌گام و بلندمدت است که در قبال برخی دیگر از کشورهای همسایه جمهوری اسلامی ایران نیز صورت می‌پذیرد.

حضور امنیتی در پوشش همکاری‌های اقتصادی

فعالیت‌های بازرگانی و صنعت توریسم نقش قابل توجهی در ترسیم مسیر سیاست خارجی امارات متحده عربی دارد از این رو رژیم صهیونیستی با تأکید بر این موضوع درصدد افزایش حضور و نفوذ خود در امارات متحده عربی است. از زمان عادی‌سازی روابط امارات و رژیم صهیونیستی روابط بازرگانی طرفین افزایش یافته است. با توجه به امضای چند توافقنامه تجاری در سفر دو روزه یائیر لاپید به امارات چنین به نظر می‌رسد که رژیم صهیونیستی در پی افزایش تعاملات و همکاری‌های خود با امارات در دیگر عرصه‌ها از رهیافت اقتصادی است. در این سفر یائیر لاپید و عبدالله به زاید آل نهیان تفاهمنامه‌های اقتصادی و بازرگانی امضا کرده و بر توسعه روابط بازرگانی و راه‌اندازی جریان آزاد کالا و خدمات و همکاری در راه‌اندازی نمایشگاه‌های تجاری متعهد شدند. با توجه به اینکه رژیم صهیونیستی در عرصه بازرگانی مزیت نسبی، توانایی و فعالیت چشمگیری نداشته و غالباً موضوع‌های امنیتی را دنبال می‌کند، کنش رژیم صهیونیستی در امضای قراردادهای تجاری، تأکید بر افزایش توریسم از رژیم صهیونیستی به امارات، تأکید بر ایجاد اتاق مشترک بازرگانی و غیره در ظاهر اقدامی برای کسب رضایت مقامات اماراتی جهت تحقق اهداف اقتصادی و درحقیقت برنامه‌ای برای حضور بیش از پیش مؤسسه‌ها و نهادهای امنیتی رژیم صهیونیستی در امارات است. یائیر لاپید در این سفر برای جلب رضایت حداکثری مقامات اماراتی دائماً از لزوم توسعه همکاری‌های بازرگانی و توسعه توریسم در امارات سخن به میان می‌آورد زیرا این ادبیات را تسهیل بخش مسیر رژیم صهیونیستی در تعامل با امارات و سایر کشورهای عربی شورای همکاری خلیج فارس می‌پندارد.

اثبات توانمندی کابینه جدید

در ایام انتخابات پارلمانی رژیم صهیونیستی، طرفداران نتانیاهاو او را قهرمان رژیم صهیونیستی در تبدیل دشمنی اعراب به دوستی معرفی می‌کردند. نفتالی بنت، نخست‌وزیر جدید رژیم صهیونیستی نیز برای اثبات توانمندی خود به شهروندان صهیونیستی، تنها دو هفته پس از تشکیل کابینه به کنشگری خارجی پرداخته و وزیر امور خارجه خود را راهی امارات کرد. وی با هدف اثبات توانمندی کابینه خود یائیر لاپید را به امارات فرستاد تا به صهیونیست‌ها نشان دهد که به موضوع عادی‌سازی روابط با کشورهای عربی و توسعه روابط با آنان اهمیت می‌دهد و قطعاً این روند را ادامه خواهد داد. ارسال یائیر لاپید به امارات نیز از سویی جهت زمینه‌سازی برای سفر نفتالی بنت به این کشور در ماه اکتبر آینده بوده است. بنت برای اثبات کارآمدی و توانمندی کابینه خود به صهیونیست‌ها جهت بهره‌برداری سیاسی در انتخابات احتمالی آتی، موضوع عادی‌سازی روابط با سایر کشورهای عربی را در پیش خواهد گرفت.^۲

1. <https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/uae-israel-intelligence-base-on-yemeni-islandof-socotra>

۲. دولت ائتلافی که به رهبری نفتالی بنت شکل گرفته و نتانیاهاو را به صورت موقتی حذف کرده است در پی ایجاد و افزایش مشروعیت و مقبولیت خود در میان مردم و جذب آرای بیشتر در انتخابات احتمالی آینده است زیرا قطعاً نتانیاهاو تلاش‌هایی برای منحل کردن این ائتلاف می‌دول خواهد داشت تا قبل از بهار ۱۴۰۱ مجدداً انتخابات برگزار شود. از این رو دولت ائتلافی جدید درصدد افزایش کنشگری سیاست خارجی خود در راستای برقراری یا گسترش روابط با دیگر کشورها خواهد بود.

کسب تابعیت مضاعف اماراتی

در طول مدت ۹ ماه سپری شده از عادی‌سازی روابط امارات و رژیم صهیونیستی بیش از ۲۰۰ هزار صهیونیستی که اغلب آنان توریست بوده‌اند به امارات سفر کرده‌اند.^۱ در طول مدت سه ماه گذشته نیز در حدود ۵ هزار شهروند صهیونیستی توانسته‌اند تابعیت مضاعف اماراتی دریافت کنند.^۲ این بدین معناست که این افراد در عین اینکه دارای گذرنامه رژیم صهیونیستی هستند گذرنامه اماراتی نیز دریافت می‌کنند و می‌توانند به کشورهای اسلامی که تا پیش از این به سبب تابعیت صهیونیستی اجازه ورود نداشتند مسافرت کنند. این امتیازی است که مقامات صهیونیستی به بهانه تسهیل روند فعالیت اقتصادی بازرگانان اماراتی و صهیونیستی دریافت کرده‌اند، در حالی که به نظر می‌رسد اهداف دیگری همچون حضور در جوامع اسلامی و جاسوسی از آنان دنبال می‌شود. در پی یائیر لاپید به امارات و امضای قراردادهای تجاری با این کشور و تأکید بر تسهیل همکاری‌های اقتصادی و تجاری بازرگانان اماراتی و صهیونیستی و دیدار با مهاجران صهیونیستی در امارات، بی‌شک تعداد بیشتری از صهیونیست‌ها تابعیت مضاعف اماراتی کسب خواهند کرد و در این کشور ساکن خواهند شد و این امر می‌تواند بر جمعیت و هویت جامعه امارات اثرگذار باشد.

گفتگو پیرامون ایران

موضوع تهدیدانگاری ایران درخصوص برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و فعالیت‌های منطقه‌ای و برنامه موشکی آن یکی از موضوع‌های گفتگوهای یائیر لاپید و عبدالله بن زاید آل نهیان بوده است. با توجه به اینکه دو طرف اماراتی و صهیونیستی منتقد توافق هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ بوده و نسبت به فعالیت‌های منطقه‌ای و برنامه موشکی جمهوری اسلامی ایران ابراز نگرانی می‌کنند، گفتگوهایی برای رفع این نگرانی‌ها داشته‌اند و در پی این بوده‌اند تا دولت بایدن را وادار به رفع این نگرانی‌ها کنند.^۳

تقویت روابط به جای حل چالش

چنین به نظر می‌رسد که رژیم صهیونیستی موضوع تقویت روابط با کشورهای عربی را جایگزین حل چالش با فلسطینیان کرده است. آرزوی دیرینه رژیم صهیونیستی برقراری روابط عادی با کشورهای عربی و اسلامی حامی آرمان فلسطین بوده است تا بتواند با کمترین میزان انتقاد به مقابله با فلسطینیان بپردازد. جنگ اخیر غزه و ابراز نگرانی امارات از آن و پس از آن استقبال از وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی دقیقاً همان الگوی مطلوب دیرینه مقامات صهیونیستی است. تا قبل از عادی‌سازی اخیر روابط رژیم صهیونیستی با کشورهای امارت، بحرین، مراکش و سودان چنین تصویری وجود داشت که رژیم صهیونیستی تا زمانی که به حل مشکل خود با فلسطینیان نپردازد از انزوا رهایی نخواهد یافت اما عادی‌سازی روابط و استقبال گرم امارات در گام نهادن طرفین در مسیر توسعه و تعمیق روابط چندجانبه سبب شد تا رژیم صهیونیستی رویکرد تقویت روابط با کشورهای همسایه ایران به جای حل چالش با فلسطینیان را در پیش گیرد.

1. <https://foreignpolicy.com/2021/07/02/lapid-uae-israel-abraham-accords/>

2. <https://www.jpost.com/middle-east/around-five-thousand-israelis-have-received-uae-citizenship-report-672798>

3. <https://www.latimes.com/world-nation/story/2021-06-29/israel-foreign-minister-yair-lapid-uae-state-visit>

جلب همکاری امارات به بهانه بازسازی غزه

مقامات صهیونیستی در دوره نتانیاهو و بنت برای جلب همکاری کشورهای عربی به ویژه کشورهای شورای همکاری خلیج فارس سخن از بازسازی غزه به میان می آورده اند. کارگزاران صهیونیستی همواره در پی القای این مفهوم به مردم فلسطین بوده اند که عامل جنگ و خرابی های فلسطین مسئولان آنان هستند و رژیم صهیونیستی آمادگی دارد تا در صورت جدایی میان مردم و مسئولان فلسطین به بازسازی خرابی های جنگ بپردازد. بنیامین نتانیاهو در دوره نخست وزیری خود به قطر اجازه داد تا به کمک مالی به خانواده های فلسطینی بپردازد. نفتالی بنت نیز عنوان داشته است که در پی بازسازی خرابی های جنگ غزه خواهد بود. بنت با این گزاره و به بهانه بازسازی غزه به دنبال جلب همکاری های حداکثری امارات و سایر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس است.

جمع بندی

سفر یائیر لاپید به امارات و افتتاح سفارتخانه و کنسولگری در آن به بهانه تسریع در روند همکاری های اقتصادی و گردشگری نشان دهنده این است که ساختار رژیم صهیونیستی از رهیافت تعامل گام به گام در آن زمینه و موضوعی که برای کشور هدف جذابیت دارد، اقدام به عادی سازی و سپس توسعه روابط می کند تا بتواند به دشمنان خود نزدیک شود. از این رو کابینه جدید رژیم صهیونیستی نیز تلاش خواهد کرد تا از رهیافت تعاملات بازرگانی و گردشگری حضور و نفوذ خود را در امارات متحده عربی افزایش دهد؛ چه اینکه مقامات اماراتی به شدت نسبت به عدم پیشرفت عملی در روابط دوجانبه با رژیم صهیونیستی از زمان امضای توافق عادی سازی منتقد بوده و خواهان تقویت و توسعه همکاری های خود با رژیم صهیونیستی هستند. رژیم صهیونیستی نیز تلاش دارد تا در ماهیت امنیتی و در پوشش اقتصادی از زیرساخت های مختلف بازرگانی، خدماتی، رسانه ای و فناوری امارات متحده عربی برای نبرد اطلاعاتی، سایبری، اقتصادی و رسانه ای با جمهوری اسلامی ایران بهره گیرد.